

VALENTINIPÄEV, 14. VEEBRUAR

Elina Rätsep

Võib märgata, et mida vanem on püha, seda rohkem ja segasemad on sellega seotud legendid. Raske on leida tõde, kui kõigil on oma mälestused. Erinevad kangelased ja tähistusviisid eri kultuuridest segavad veelgi vett. Šokolaadivormidesse valatud südamed on vaid osake kingitud hetkedest, mida sõbrapäev oma kulgemisteel on tootnud.

Esimese teadaoleva kaardi, mille saatjaks oli kirjutatud "sinu Valentin", lähetas Claudiuse ajal vangivõetud pühak päeval enne oma surma vangivanema tütrele, kelle ta tervendas pimedusest. Pühakuks kuulutati Valentin sajand pärast oma surma. Eluajal pani ta valitsuse korra vastaselt salamisi paari armunuid.

Armastajaid on kokku liitnud veel aja jooksul ka Veenuse ja Marsi poeg Cupid, kes siis oma armastusest mürgiste nooltega inimesi sihtis. Legendi kohaselt armus noole saanud inimene esimesse, keda ta nägi. Legend pilvepiiril ründavast Cupidist ja tema magusmürgistest nooltest on säilinud tänapäevani.

Katoliiklastel leidub selle päevaga seoses hulgaliselt legende, uskumusi ja rituaale. Arvatakse, et sel päeval laskub Valentin taevast alla ja ühendab kõik pooled, kes teineteist otsides maailmas ringi uitavad. Traditsiooni kohaselt on 14. veebruar romantiliste tutvuste, armastusavalduste ja muidugi pulmade päev. Sel päeval abiellunud või kihlunud paar on kogu elu püha Valentini kaitse all. Nende suhted on tülide, konfliktide ja teineteise mittemõistmise eest turvaliselt kaitstud ning nende kodus valitseb alati armastus. Juba iidsetel aegadel panid inimesed tähele, et vaatamata pakasele on 14. veebruaril juba tunda kevade lähenemist, seda enam et see katoliiklik püha langeb täpselt õigeusu vastlanädalale. Rahvaliku tähelepaneku kohaselt hakkavad linnud sel päeval otsima endale paarilist, kellega tulevikus järglasi saada.

Mõnes kultuuris on valentinipäev liikuv püha, näiteks Iraanis, kus aga võimud selle püha pidamise kümme aastat tagasi üldse keelustasid, et takistada lääneliku kultuuri mõjulepääsu.

Koreas ja Jaapanis tähistatakse 14. veebruaril päeva, kui naised kingivad meestele šokolaadi (spetsiaalset šokolaadi hakati tootma 1950ndatel), kuu hiljem mehed naistele ja siis aprilli keskel on üksikute päev.

Mõnes kultuuris tähistatakse seda päeva sarnaselt raamatu ja roosi päevale - mehed toovad naistele lilli, viimased kingivad neile vastu raamatu. Huvitav tehing

on alguse saanud saja aasta tagusest Barcelonast, kus kaval raamatukaupmees müüginumbrite suurendamiseks uue kombe leiutas.

Prantsusmaal Roquemaque'i linnas tähistatakse valentinipäevale järgneval laupäeval suudluspidu (la fete du baiser), mille käigus riietutakse nunnadeks ja munkadeks ning musitatakse teineteist ja linnakülalisi. See kummaline püha on tõenäoliselt mõned aastad olnud piirangute tõttu edasi lükatud, kuid traditsioonid ei kao nii kergesti, selles võime kindlad olla.

Püha Valentini päev on ilus, romantiline ja väga liigutav püha. Sel päeval tahaks, et kõik oleksid ümberringi armunud ja õnnelikud.

Armastust ja rõõmu teile sellel päeval ja alati!

ANDUMINE

Jaana Maria Unga

Sõlmi sõrmed mu külge
ja kõida mu meel,
las ma upun su silmade merre!

Su hinguse rütm
on mu südameleel,
jätad jäljed mu veenide verre.

Vaikselt vajum ja vajum -
tõmba endasse veel,
hinga sisse mu andmise rõõm!

Kaovad ajad ja mõtted,
lauseist tühjeneb keel -
jäänud rüübata vümanne sööm.

Su sidemis hajum,
kaon ära sel teel.
Aeg seierid puistunud tuulde.

Touzen tübedel üles,
peatun korraks ma veel
ja loobudes hammustan huulde.

Graafika: www.freepik.com/vectors/arrow